

Religion och kultur inom Idrott & Hälsa

Erfarenheter, förhållningssätt och betygsättning

Marcus Sande

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete avancerad nivå 86:2019
Ämneslärarprogrammet 2015-2020
Handledare: Peter Emsheimer
Examinator: Bengt Larsson

Abstract

Aim

The Aim of this study is to explore several teachers' experience of having multicultural and varied religious backgrounds amongst their students, also what kind of implications culture and religion has on the subject of Sport and health education.

How do teachers experience educating students with a plethora of different religious and cultural backgrounds?

How do teachers manage grading certain students who have missed several parts of the physical education due to religious and cultural things?

Method

To explore this subject, the method of semi-structured interviews was chosen for data collection. Five different interviews were held with teachers who actively taught the subject Sport and health education. All of the teachers who were interviewed had several years of experience educating students with varied cultural and religious backgrounds. The theoretical framework of this study involves a combination of two theoretical approaches, KASAM and the hermeneutic spiral.

Results and conclusions

Results from the interviews show that the interviewed teachers had a general positive experience educating students with varied cultural and religious backgrounds. However, the teachers had encountered several issues with students that could not attend regular lessons due to the schedule content of dance and swim school. The interviewed teachers had found several approaches to handling the occasional issues. However, the teachers still had students who did not attend swim school or the moment dance. This resulted in several students receiving the grade F in the subject Sport and health education at the end of their 9th year of elementary school. The current state of studies in the subject of how culture and religion affect the teachers approach and grading is lacking.

Keywords

Culture, religion, teachers. experience, approach, grading, KASAM and hermeneutics

Sammanfattning

Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka hur lärare inom idrott och hälsa förhåller sig till sina elevers kulturella och religiösa bakgrunder vid planeringen av lektionsupplägg och innehåll. Studien kommer även att undersöka lärares erfarenheter av detta och hur de anpassar undervisningen samt sätter betyg om en elev inte kan delta på något moment på grund av kulturella eller religiösa skäl.

Hur ser lärares erfarenhet ut av att planera och utföra undervisningen utifrån elevers kulturella och religiösa mångfald?

Hur går lärare tillväga med betygsättning för elever som inte deltar i alla moment på grund av kulturella och religiösa skäl?

Metod

För att undersöka detta ämne har studien använt sig av semi strukturerade intervjuer för att samla in data. Urvalet för studien var fem lärare inom idrott och hälsa, lärarna som intervjuades har flertal års erfarenhet att undervisa för elever med varierande kulturella och religiösa bakgrunder. Det teoretiska ramverket för denna studien var en kombination av Aaron Antonovskys KASAM teori och den hermeneutiska spiralen.

Resultat & Slutsats

Resultat från intervjuerna visade att de intervjuade lärarna hade en generell positiv upplevelse att undervisa för alla sina elever. Dock har lärarna stött på problem att få med alla deras elever i undervisning. Detta har då resulterat i att lärarna har fått gjort vissa anpassningar i deras undervisning som har antingen resulterat i att majoriteten av eleverna klara av kursen idrott och hälsa i årskurs 9. Trots anpassningarna så väljer elever att inte delta på undervisningen vilket resulterar i att några får betyget F.

Nyckelord

Kultur, religion, lärare, erfarenheter, förhållningssätt, betygsättning, KASAM och hermeneutik

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
2. Bakgrund.....	5
2.1 Tidigare forskning.....	6
2.2 Teoretiska utgångspunkter.....	8
3. Syfte	11
3.1 Studiens syfte.....	11
3.2 Frågeställningar.....	11
4. Metodik och arbetsplan.....	11
4.1 Kvalitativ ansats.....	12
4.2 Urval.....	12
4.3 Datainsamlingsmetod.....	12
4.4 Databearbetning.....	13
4.5 Tillförlitlighetsfrågor.....	13
4.6 Etiska överväganden.....	13
5. Resultat.....	14
6. Diskussion.....	19
6.1 Lärares erfarenhet.....	20
6.2 Betygsättning.....	23
7. Slutsats.....	25
8. Metoddiskussion & framtida forskning.....	26
8.1 Metoddiskussion.....	26
8.2 Framtida forskning.....	26
Käll- och litteraturförteckning.....	29
Bilaga 1 Käll- och litteratursökning	
Bilaga 2 Intervjuguide	

1. Inledning

I Sverige har vi skolplikt för de barn som är folkbokförda och bosatta här till och med årskurs nio, vilket innebär att undervisningen är obligatorisk för alla ungdomar i nio år. Vilket gör att lärare i grundskolan har i uppdrag att inkludera och motivera alla elever till deltagande på lektionerna (Skolverket).

Skolplikten som gäller innebär att barnen har rätt till utbildning samt att de måste delta i skolans verksamhet om det inte finns giltiga skäl till att utebli. Giltiga skäl innefattar till exempel sjukdom eller godkänd ledighet (Skolverket). Utbildningen ska dessutom vara likvärdig för alla elever och då möta deras förutsättningar och olika behov. Elevens kulturella bakgrund ska inte kunna begränsa dennes studie- och yrkesval (LGR11).

Inom läraryrket möter en många elever under sin arbetstid. Eleverna kommer från olika uppväxter och bakgrunder. Detta gäller även deras kulturella och religiösa bakgrund (Johansson 2008 s. 374). Lärares erfarenheter av detta kan bero på yrkesverksamma år samt var de har jobbat. Denna studie fokusera på hur lärare i ämnet idrott och hälsa jobbar rent praktiskt med planering av undervisningen utifrån elevernas religiösa bakgrunder. Studien undersöker även hur lärare går tillväga med betygssättning av elever som inte kan delta i undervisningen på grund av religiösa skäl.

2. Bakgrund

Idéen för att utföra denna studie skapades från ett problem som en idrottslärare hade lyft på ett forum - idrottslärare. En lärare i gruppen hade problematik med att inkludera alla sina elever på simundervisning, eleverna som inte var med och deltog sa att de inte kunde vara med och delta på grund av deras kultur och religion. Läraren ställde då en öppen fråga på forumet om hur hen skulle gå tillväga med eleverna och läraren fick blandade svar. Svar från vissa innehöll tips om hur man kunde jobba runt problemet och andra skrev att läraren skulle bara sätta ett F i betyg om eleverna inte var med och deltog oavsett ursäkt. Pågrund av de splittrade svaren så beslöt jag mig att undersöka hur lärare inom idrott och hälsa upplever samt bemöter problem med att undervisa för elever med varierande kulturella och religiösa bakgrunder.

Förhoppningar med denna studie är att fler lärare och lärarstudenter ska finna denna studie samt hitta inspiration ifrån den för att undersöka hur lärare tillämpar sin undervisning när de stöter på problem med att undervisa för elever med varierande kulturella och religiösa bakgrunder. Så som det är just nu så är forskningsområdet väldigt fattigt med lärares perspektiv.

2.1 Tidigare forskning

Inom denna sektion presenteras tidigare forskning som involverar religion och kultur inom skolan.

Inom forskningsfältet om religion i skolan har en studie utförts i Australien av Alarmi. Alarmi valde att fokusera på hur primärt flickor med muslimsk trosuppfattning inom High school för att utforska deras upplevda deltagande i sportaktiviteter inom skolan. Alarmi beskriver att flickor med muslimsk bakgrund finner en problematik inom sportaktivitet på grund av att det finns ett stigma med flickornas förhållningssätt. Inom islam och den muslimska kulturen finns det normer om hur en ska klä och förhålla sig till det andra könet (Alarmi 2013 s. 423-424). Majoriteten av flickorna ansåg inte att det var något problem att delta i övriga aktiviteter inom skolan. Alarmi förklarar att det enbart finns regler om hur dem ska förhålla sig under sportaktiviteter (Alarmi 2013 s. 420).

Thomas Johansson undersökte hur flickor med islamisk bakgrund förhåller sig till skolan. Denna studie utfördes på en muslimsk skola i Sverige. Insamlingsmetoden bestod av intervjuer med lärare och fokusgrupper med åtta till tio elever. Frågeställningar involverade hur eleverna upplever religionens påverkan på hur de gick tillväga med deras skolliv (Johansson 2008 s. 373). Johansson förklarar att det finns en viss tolkningsfråga hos eleverna om hur dem själva ska gå tillväga med deltagande inom skolan som bidrar till en viss frihet om hur de ska agera dock menar Johansson att det skiljer sig ifrån den typiska svenska livsstilen (Johansson 2008 s. 387-389).

Forskning som har gjorts inom ämnet idrott och hälsa/physical education i samband med religion har fokuserat på om och hur flickor blivit påverkade. I en artikel skriven av Karl Johansson, studeras hur pojkars religiösa bakgrund påverkar deras deltagande i physical education. Johansson intervjuade fyra pojkar inom åldersspannet fjorton till sexton år. Artikeln visade att pojkarna fann perioden runt ramadan utmanande eftersom de då inte kunde

delta lika aktivt som vanligt. Detta var på grund av låga energinivåer hos eleverna.

Majoriteten av pojkarna i studien tyckte även att momentet dans var ett problem, de ville inte delta på dansen för att minska interaktionen med de flickor (Johansson 2016 s. 95-96).

Artiklar om hur religion påverkar elevers skolgång är flickor i fokus. I Åse Strandbus artikel utforskar hon hur kultur påverkar flickors identitet och skolgång (Strandbus 2005 s.27).

Metodikerna för denna studie var av strukturerade intervjuer. Urvalet var två flickor med invandrarbakgrund. Intervjuerna visade att deras kultur var en begränsning i deras deltagande inom sporter (Strandbus 2005 s.27).

Som tidigare presenterade forskning har Manal Hamzeh och Kimberly L. Oliver utforskat flickor förhåller sig i skolan. Denna artikel fokuserar författarna på hur elever möjliggjorde deltagande på sportaktiviteter. Urvalet för denna studie var fyra flickor med muslimsk bakgrund mellan åldrarna fjorton till sjutton år. Insamlingsmetodiken för denna studie var av frågeformulär, digitala foton, journaler och inspelningarna av konversationer med eleverna (Hamzeh & L. Oliver 2012 s.330). För att flickorna skulle kunna möjliggöra sin aktivitet inom sportaktiviteter så behövde dem ifrågasätta de normer som är satta. Flickorna valde att sträva emot normer som säger att bara för de är flickor så kan dem inte delta inom idrotter och sportaktiviteter. Flickorna behövde även se till att sportaktiviteter inte skulle påverka deras prestation inom skolan, om betyg skulle påverkas negativt på grund av deltagande inom någon sportaktivitet så skulle detta leda till att flickorna skulle omedelbart avsluta sitt deltagande inom alla former av fysisk aktivitet för att fokusera på skolan (Hamzeh & L. Oliver 2012 s.334).

Religion och kultur har utforskats inom Karl Janssons artikel. Syftet med studien var att utforska hur religion, etnicitet och genus fungerar som en funktion inom undervisningen av idrott och hälsa (Jansson 2015 s.1). Datainsamlingsmetoden som användes var intervjuer och urvalet varav sju lärare som undervisar på mångkulturella skolor. Resultatet från studien visar att inom ämnet idrott och hälsa är momenten simning och dans som blir påverkade. För att motverka problematik som kan uppstå i undervisning, har lärarna anpassat momentens upplägg och innehåll så att alla elever har kunnat delta, anpassningarna innebar uppdelning av könen vid simundervisningen och exkludering av pardans vid momentet dans (Jansson 2015 s.3).

2.2 Teoretiska utgångspunkter

KASAM teorin är skapad av Aaron Antonovsky. KASAM är en förkortning för känslan av sammanhang. Teorin involverar hur individer behärskar samt visar bra tecken av hälsa genom att de finner sammanhang och begriplighet inom sitt vardagliga liv (Antonovsky 1991 s. 45). Teorin var skapad för att bevisa hur negativa faktorer som stress påverkar individers hälsa negativt. Inom teorin så lyfts tre begrepp som är som pelare för teorin. Begreppen är de följande; begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet (Antonovsky 1991 s. 46). En mer extensiv förklaring av vardera begrepp presenteras nedan.

Begreppet begriplighet involverar vad en individ vet. Vetandet är en grund för förståelse inom olika händelser och fenomen i en persons liv. Om förståelse är uppnådd så ska individen kunna lättare kunna uppskatta samt granska olika livshändelser, vilket i sig leder till mer hanterbarhet och mindre stress (Antonovsky 1991 s. 45).

Hanterbarhet inom KASAM innebär att individen känner av att den finner nuvarande samt framtida livssituationer hanterbara. Hanterbarheten är individuellt men det finns tydliga bevis på att vissa saker påverkar hanterbarheten mer än andra i folks liv. Dessa saker eller snarare faktorer är resurser och strategier för att bemöta livssituationer (Antonovsky 1991 s. 45). När individer upplever att dem har hanterbarhet inom sina liv så vet dem hur de ska bemöta stress samma situationer i framtiden, vilket leder till att individer kommer bemöta färre och färre situationer som bidrar till stress och minskad hanterbarhet på grund av den samlade erfarenheten och strategierna.

Meningsfullhet inom teorin handlar mycket om att man finner motivation inom det man gör. Om KASAM används till sitt ursprungssyfte så ska det leda till ökad folkhälsa, vilket innebär att individer ska känna att dem vet vad de gör, hur de gör det samt varför, vad har deras aktioner för syfte och vad ska det leda till (Antonovsky 1991 s. 46). Mål är innebörden med meningsfullheten. Om positiva effekter nås så ökar chansen att individer fortsätter med aktiviteter samt strategier som leder till ökad hälsa genom begriplighet, hanterbarhet och sist men inte minst meningsfullhet.

För att enklare koppla begreppen om hur KASAM kan påverka en idrottslärares yrkesliv, har Britta Thedin-Jacobsson teoretiserat om hur begreppen Begriplighet, hanterbarhet och

meningsfullhet applicerar i undervisning samt inom planerings situationer (Jacobsson 2007 s.188).

Begriplighet inom ämnet idrott och hälsa handlar om att lärare ska kunna ha förståelse om den mängd olika situationer som en lärare ställs inför. Om läraren har hög begriplighet över vad som ska göras på lektionen, kan det då leda till att eleverna upplever en högre grad av begriplighet under lektionernas gång. Men för att få uppleva hög begriplighet så måste man uppfylla en del kriterier. Lektioners innehåll samt sättet hur det presenteras måste uppfylla att det är konkreta, gripbara, ordnade och strukturerade (Jacobsson 2007 s.189). När läraren strukturerar upp lektioner så måste hen även undvika att innehållet samt presentationen är slumpmässiga samt oförklarliga, om lärares tillvägagångssätt består av de nyss nämnda punkterna så leder det till att lärare samt elever upplever en låg begriplighet (Jacobsson 2007 s.189). Med struktur och sammanhängande upplevelser så kan en som lärare försäkra sig att alla kommer uppleva en hög grad av begriplighet, det finns utrymme för att saker inte kommer gå som planerat inom lektionsplanering då det finns utrymme för "misslyckanden" men man som lärare kan fortsätta att sträva för att undvika liknande situationer genom att de till att ha tänkt igenom frågorna vad och varför (Jacobsson 2007 s.189). När läraren har reflekterat över vad för slags innehåll som ska presenteras och varför just detta innehåll ska presenteras för sina elever så kan läraren skapa en optimal lärsituation för sig själv och sina elever då de finner en hög grad av begriplighet (Jacobsson 2007 s.189).

Hanterbarhet inom läraryrket är när man som individ anser att man har tillräckliga resurser till att hantera samt utveckla olika situationer samt problematik som kan uppstå. Resurser som individer kan nyttja kan vara i form av fysiska föremål som man kan använda sig av samt. Resurser kan även vara i form av förmågor inom den fysiska, psykiska, sociala områden och sociala kopplingar; till exempel andra lärare och organisationer. Utöver de resurser som kan underlätta för en lärare så kan hanterbarhet även kopplas till undervisningen som lärare utformar. En lärare kan se till att ha en hög form av hanterbarhet inom sin undervisning om lärare sätter sig in i hur sina elevers sociala, psykiska och fysiska resurser finns och gynnas. Om en lärare väljer att fokusera på att anpassa sitt innehåll efter vad sina elever kan hantera så kommer lärare uppleva en hög grad av hanterbarhet i sin undervisning (Jacobsson 2007 s.190).

Meningsfullhet inom läraryrket handlar om att lärare måste skapa innehåll som är motiverande för elever. Innehållet som läraren skall presentera skall ha en viss betydelse för elevens framtida erfarenheter. Ett problem som lärare kan bemöta är att en möter många individer som har olika syn på vad de ska göra i sitt framtida liv, detta kan leda till att innehållet som en lärare presenterar för sina elever kan upplevas som mycket meningsfullt för vissa elever samtidigt att andra elever upplever att innehållet är extremt ointressant och därav finner låg meningsfullhet (Jacobsson 2007 s.190-192).

I samband med Aaron Antonovskys KASAM teori tillämpas den hermeneutiska vetenskapsteorin. Den hermeneutiska teorin involverar tolkning av vad som sägs inom språk och texter med hjälp av tidigare erfarenheter och kunskaper av tolkaren, därav är huvudbegreppen inom hermeneutiken är tolkning och förståelse (Hassmén & Hassmén 2008 s. 74). Teorin är byggd på att tolka vad som sägs och omformulera det till innebörden av vad som är sagt. Detta görs för att få ett djupare perspektiv inom valt ämne och för att kunna skapa en djupare förståelse (Hassmén & Hassmén 2008 s. 74-75).

Inom den hermeneutiska vetenskapsteorin finns det olika processer och tillvägagångssätt för att tolka och analysera sin framtagna data. Denna studie har använt sig av den hermeneutiska spiralen som tolkningsprocess för att analysera och tolka data (Ödman 2007 s. 133).

Tolkningsprocessen inom den hermeneutiska spiralen är uppdelad i olika stadier, tolkning stadiet och förståelse stadiet. Tolknings stadiet innebär att forskaren ska tolka resultatet som har framtagits inom studier, tolkningen är till för att skapa djupare förståelse inom studier, vilket leder till nästa stadie inom tolkningsprocessen, förståelse stadiet. Förståelse stadiet innebär att man skall presentera dem djupare insikterna och perspektiv framtagna inom förståelse stadiet som nya resultat, de nya resultaten kan då använda inom ytterligare ett tolknings stadie vilket kan leda till ännu djupare förståelse. Tolkningsprocessen kan fortsätta på detta vis tills forskaren inte finner någon ny tolkning eller förståelse (Ödman 2007 s. 136).

För att utforska detta ämne så har jag använt mig av en kvalitativ ansats i form av strukturerade intervjuer. Urvalet för intervjupersoner var 5 styckna lärare inom idrott och hälsa som har erfarenhet att undervisa för elever med varierande kulturell och religiös bakgrund. Det teoretiska ramverket som var valt för denna studie är av Aaron Antonovskys KASAM teori om hur man hanterar vardagen. Del av KASAM teorin så kommer teorin

blandas med insikter från Britta Thedin om hur man kan använda KASAM teorin när man undervisar ämnet idrott och hälsa. Med KASAM teorin har även den hermeneutiska tolkningsprocessen använts som ramverk för att ytterligare tolka resultatet från denna studie.

3. Syfte

Inom denna sektion kommer jag presentera studiens syfte. Sektionen kommer även täcka vilka frågeställningar denna studie kommer utforska.

3.1 Studiens syfte

Syftet med denna studie är att undersöka hur lärare inom idrott och hälsa förhåller sig till sina elevers kulturella och religiösa bakgrunder vid planeringen av lektionsupplägg och innehåll. Studien kommer även att undersöka lärares erfarenheter av detta och hur de anpassar undervisningen samt sätter betyg om en elev inte kan delta på något moment på grund av kulturella eller religiösa skäl.

3.2 Frågeställningar

- Hur ser lärares erfarenhet ut av att planera och utföra undervisningen utifrån elevers kulturella och religiösa mångfald?

- Hur går lärare tillväga med betygsättning för elever som inte deltar i alla moment på grund av kulturella och religiösa skäl?

4. Metodik och arbetsplan

I denna sektion kommer jag presentera vilken ansats denna studie använder. Jag kommer även presentera vilka etiska överväganden studien måste beakta.

4.1 Kvalitativ ansats

Denna studie har använt sig av en kvalitativ ansats. Den kvalitativa ansatsen är vald för att mer djupgående undersöka hur pass idrottslärare arbetar samt anpassar sig efter sina elevers kulturella och religiösa mångfald. Den kvalitativa ansatsen involverar att tolka samt att hitta vissa mönster och betéende inom olika vardagliga fenomen. Detta är för att skapa större förståelse samt att hitta mening i det olika mönster och betéenden som en finner (Hassmén & Hassmén 2008 s.104).

4.2 Urval

Urvalet för denna studie är lärare inom idrott och hälsa för årskurs nio. Jag har valt att intervjua fem lärare som har en pågående undervisning. Ett bekvämlighetsurval gjordes då jag valde skolor i olika kommuner inom Stockholms län (Hassmén & Hassmén 2008 s. 93).

4.3 Datainsamlingsmetod

För att ta reda på hur lärare förhåller sig till sina elevers kulturella och religiösa bakgrunder har kvalitativa intervjuer använts som metod. Motivationen bakom valet av kvalitativa intervjuer är att respondenten kan mer djupgående samtala om ämnet och då respondenten själv kan beskriva egna erfarenheter och eventuella tillvägagångssätt (Hassmén & Hassmén 2008 s. 104).

Efter varje inspelad intervju, bearbetades intervjuerna ned till skriftligt format genom transkribering. Valet av att transkribera intervjuerna en för en i närtid från intervjuerna är motiverat för att underlätta arbetsprocessen. Att göra transkriberingen efter vardera intervju kan även minska missuppfattningar inom intervjun (Hassmén & Hassmén 2008 s. 112).

Materialet som användes under datainsamlingen var av en mobiltelefon och dator. Mobiltelefonen användes för att spela in ljudet under intervjuerna med idrottslärarna och datorn användes för att föra anteckningarna under transkriberingsprocessen.

Arbetsprocessen började med att kontakta lärare inom Stockholmsområdet och frågade om lärare inom idrott och hälsa hade någon tidigare erfarenhet av att undervisa för elever med varierande kulturell och religiös mångfald samt om de hade möjligheten och tid för en intervju. Sammanlagt utfördes det 5 styckna intervjuer.

4.4 Urval Databearbetning

Jag påbörjade transkriberingen av intervjuerna direkt efter varje utförd intervju. När alla intervjuer var klara samt transkriberingarna av dem så var allt material insamlat. Därefter påbörjade analysprocessen. Jag startade analysprocessen genom att börja med att kategorisera all information som var insamlat till respektive intervjufråga. Därefter använde jag de valda

teoretiska ramverken för att tolka det insamlade materialet (Hassmén & Hassmén 2008 s. 113-114).

4.5 Tillförlitlighetsfrågor

I kvalitativa studier talas om giltighet, pålitlighet och noggrannhet i stället för validitet och reliabilitet (Hassmén & Hassmén 2008 s. 135).

För att se till att pålitligheten i denna studie är av så hög grad möjlig så har intervjuer samt bearbetning av data skett på samma sätt. Alla samlad resultat och data har behandlats på likvärdigt vis. Detta för att säkerställa liknande resultat vis en upprepning av studien (Hassmén & Hassmén 2008 s. 135).

Intervjumaterialet har bearbetats med systematik och noggrannhet för att stärka trovärdigheten i studien (Hassmén & Hassmén 2008 s. 155).

4.6 Etiska överväganden

I denna studie följde jag de fyra etiska kraven.

- Samtyckeskravet – Jag informerade alla deltagare om att deltagandet i studien är frivilligt.
- Konfidentialitetskravet – Innan varje intervju så informerade jag deltagarna om att all information som är samlad i denna studie är konfidentiellt. All data som var insamlad har enbart jag tagit del av.
- Informationskravet – Inom kontakt samt inför intervju så fick alla deltagare information om studiens syfte.
- Nyttjandekravet – All information från denna studie har enbart använts till studiens syfte (Vetenskapsrådet 2002).

5. Resultat

I denna del presenteras resultaten från intervjuerna. Jag intervjuade totalt fem lärare inom ämnet idrott och Hälsa. För att lättare skilja lärarna åt kommer de få benämningen Lärare 1, Lärare 2, Lärare 3, Lärare 4 och Lärare 5. Benämningarna delades ut i den följd som intervjuerna var utförda i. Resultatdelen är uppdelad utefter följderna av resultat från intervjufrågorna.

Lärares erfarenhet

Här presenteras de intervjuade lärarnas erfarenheter av att undervisa mångkulturella och mångreligiösa grupper samt om de erfarit att elever inte velat eller kunna delta i moment på grund av detta.

Lärarna har mellan fem till 31 år av verksam undervisning för elever med mångkulturell och religiös bakgrund. Mängden av elever skiljde sig markant hos lärarna. En lärare har haft cirka 10 procent av deras elever med mångkulturell och religiös bakgrund, till skillnad från en annan lärare som har haft cirka 90 procent av sina elever med mångkulturell och religiös bakgrund.

De intervjuade lärarna har upplevt att undervisning för elever med mångkulturell och religiös bakgrund har varit en generell positiv upplevelse. Lärare 4 som har jobbat längst inom skolan och hade stor variation hos sina elever. Hen ansåg att den stora variationen på elevers kulturella och religiösa bakgrund haft en positiv inverkan på sin undervisning och sammanhållning av elever. Lärare 4 motiverar även att det skapar stor förståelse och respekt för andras olikheter hos elever, när eleverna måste samverka och arbeta tillsammans.

Em, men här har vi egentligen alltid haft en väldig blandning så att de, de har vilket jag tycker är en av de positiva sakerna med att jobba här e just för att, språkmässigt till exempel så em är man en lite större grupp elever så finns det inget annat språk som funkar än svenska för dom är inte tillräckligt många som har ett gemensamt andra språk så. Ähh.. och likadant så tycker jag också att man kan se att dom har en, en ganska stor förståelse för olikheter (Lärare 4)

Under sina sexton år som lärare har Lärare 2 undervisat många elever med mångkulturell och religiös bakgrund, vilket är majoriteten av hans elever. Hen anser att detta har berikat

arbetsättet för att få alla elever att arbeta tillsammans för att utföra spel och idrotter tillsammans.

*Ähh det har jag har mycket jag har varit här i sexton år så jag har mött olika
ethniciteter, så jag har undervisat i många år ähh och det berikar ju mig för jag
får många olika kulturer som möts tillsammans och ska försöka enas om
samma spel (Lärare 2)*

Lärare 1 hade en mer neutral syn på sina elevers bakgrund. Hen respekterar alla elevers kulturella och religiösa bakgrunder men inom den skolan som läraren arbetar inom har en policy när det gäller att bemöta deras elever. Policyn innebär att lärarna ska vara neutrala när det kommer till bemötandet och hänsynstagandet av elever. Kultur och religion ska inte påverka lärarens undervisning.

*Jag respekterar att dem har sin tro jag tycker att det är jättekul att dem gör det att
dem tror på något större än sig själv, men det är ingenting som ska påverka
mig och skolan och det är vi väldigt ärliga med (Lärare 1)*

Samtliga lärare har upplevt tillfällena när elever inte velat eller kunnat delta på grund av deras kulturella eller religiösa bakgrund, framför allt momentet simning. Alla lärarna har erfärts att elever inte vill och kan delta. Flertal av lärarna påpekar att dem har stött på problematiken med enbart flickor. Flickorna motiverar sin frånvaro från simundervisningen på grund av att de inte vill simma tillsammans med pojkar. Lärare 2 och 4 har upplevt att elever inte vill delta i simundervisningen för att det är en manlig simlärare.

*[...]det är ju simningen asså det är, det är där som det hamnar i, i störst svårigheter
när man får elever som då inte tycker att dom kan delta i simningen
tillsammans med, eh, antingen sina kill, killarna i klassen eller ibland kan det
va till exempel inte delta tillsammans med mig så. (Lärare 4)*

Ähh ja det har hänt att elever inte vill vara med och simma för att det har varit en manlig simlärare[...] (Lärare 2)

Dans är ett annat moment som har påverkats av elevernas bakgrund. Dans är ett av de primära kunskapskraven inom ämnet idrott och hälsa men elever har prompt sagt vid vissa tillfällen att de inte kan vara med och delta på dansundervisningen på grund av att de antingen inte får dansa med motsatta könet och att de inte får delta på dansen för att deras föräldrar har sagt emot.

“[...]eller så kan det vara för dansen “jag kan inte, jag får inte dansa med killar”. Ifall det är för att man ska vänta med att få dansa med sin framtida make[...]” (Lärare 1)

“Däremot så har, vet jag ju att vi hade elever som inte skulle delta i dansen för att de inte fick för föräldrarna.” (Lärare 5)

Fastan eller Ramadan kan komma och krocka med undervisning. Lärarna har upplevt att vissa av sina elever var med och deltog på undervisningen som vanligt medan andra ansåg att de kunde delta men inte lika intensivt som vanligt, medan andra valde att utesluta sig helt från undervisningen under denna religiösa högtid. För att motverka detta gör vissa lärarna om i sin terminsplanering om det blir ett problem för eleverna att delta.

“Ja! Varje år händer det, det händer varje år under ramadan ähh där elever säger att dem inte kan för att dem är trötta[...]” (Lärare 1)

Fastan sker varje år men vissa lärare inom idrott och hälsa har ännu inte funnit lämpliga anpassningar till hur de skall gå tillväga med fastan, detta kommer diskuteras mer inom sektion 6 diskussion.

Användandet av externa kontakter

Här presenterar jag lärarnas användande av externa kontakter vid problematik med undervisningen inom idrott och hälsa på grund av elevers mångkulturella och religiösa bakgrund.

Problematiken som lärarna har bemött var att elever inte kunde delta i momentet simning på grund av deras bakgrund. När denna problematik möts så lyft problemet upp med föräldrarna för att de skall bli informerade om att deras barn inte uppfyller kunskapskraven inom idrott och Hälsa.

Vårdnadshavarna kopplas ju alltid in för dem, eftersom det handlar om att dem faktiskt gör det svårt att klara kunskapskraven. Så måste vårdnadshavare blandas in och de är väl så att vi, vi liksom, steg ett så får de information av mig via kanske liksom dem platt (Lärare 4)

Lärare 2, 3, 4 och 5 använder sig av externa simlärare vid behov om elever inte vill eller kan delta på grund av deras kulturella och religiösa bakgrund. Vid simtillfällen åker lärarna med deras elever för att se till att eleverna deltar på simundervisningen. Alternativt, om eleverna inte vill följa med lärarna på simskolan så ger lärarna elever möjligheten att åka till simskolan själv för att visa upp sin simförmåga för en simlärare. Om simläraren anser att elever uppfyller kraven så får de godkänt i momentet simning.

Däremot har Lärare 1 aldrig varit i behov att kontakta externa kontakter. Genom att anpassa lektionen enligt elevers förhållande så alla elever kan delta i den vanliga schemalagda undervisningen. “

Nää det har vi aldrig behövt vi på den här skolan jobbar mycket med att vi tar alla och simmar på en gång ähh och då kommer det upp att jag inte kan simma med killar och dem kan inte se mig så jag måste ha på mig en vahetedet en baddräkt som täcker mig och det får dem alltid ha och om dem känner sig sedd av killar eller motsatta könet, då gör vi så att dem får antingen simma först eller sist där ingen från klassen kan se dem helt enkelt ähh dem får aldrig slippa undan vi hittar hellre på då olika saker och vi har aldrig behövt hyra in någon det har alltid löst sig det är en sak som vi har satt in i rotation nu så eleverna vet om det (Lärare 1)

Lärare 5 har kontaktat och rådgjort med Imamen när det har förekommit att religion har varit en faktor som bidrar till att elever inte kan vara med och delta på simundervisningen för att säkerhetsställa för sig själv och sina kollegor om att de inte gör något som motsäger någon religion. Enligt Imamen finns inte det någon som hindrar att elever med Islamisk troende ska delta på simundervisningen.

[...]sen har ju vi, nu har ju inte jag gjort det utan kollegor när det har varit, när det har uppstått såna här situationer så har vi varit i kontakt till exempel med imamen och frågat, eh, vad säger ni egentligen hur, hur ska vi göra med simningen? Nä men dom kan simma, har vi fått. Och “..går vi lite grann på det, nu har vi pratat med imamen och han tycker att det är okej. Då borde ni också kunna tänka er att man kan göra det på nåt vis och så har det oftast löst sig ändå. (Lärare 5)

Enligt Imamen så skall det inte finnas några problem med att eleverna är med och deltar i vanligt undervisning, dock så upplever vissa elever samt deras föräldrar att det finns någon form av problematik pga av deras kulturella och religiösa bakgrund, detta kommer diskuteras mer inom sektion 6 diskussion.

Lärares terminsplaneringar

Här presenteras det om lärarna tog någon hänsyn till elevernas eventuella kulturella och religiösa högtider vid terminsplaneringen.

Vissa av de intervjuade lärarna tog sina elevers kulturella och religiösa mångfald eller eventuella högtider i beaktning vid utformande av terminsplanering men andra ansåg att de inte behövdes. De menade att det fungerar som vilken annan frånvaro som helst där det ges tillfälle för eventuell omexamination eller att kunskaperna går att visa vid senare tillfälle eller kommande år. Några nämnde att de eventuellt skulle kasta om i planeringen om fasta skulle infalla under konditionskrävande moment. Andra föreslog att det gick att ha som diskussionsunderlag vid sådana tillfällen och en lärare berättade att hen haft elever som valt att avbryta sin fasta för att kunna delta maximalt.

Ingen hänsyn tas till ramadan eller någon annan religiös högtid. Vissa elever kan lösa deltagandet inom idrotten genom att anpassa deras dagliga intag av mat. Men

om eleven råkar missa en orienteringsdag så får dem de nästkommande åren visa att dem uppfyller kunskapskraven. (Lärare 2)

Tillvägagångssätt med betygsättning

Här presenteras det hur lärarna agerar om elever missar moment och kunskapskrav på grund av religiösa eller kulturella skäl samt hur de sätter betyg om detta sker.

De intervjuade lärarna nämner alla vikten av att följa den svenska läroplanen och att alla elever som går i den svenska skolan ska följa den. Detta för att garantera en likvärdig skolgång för alla. En lärare nämner att de inte bryter den policy de har och en annan säger att det är en principalsak att inte släppa helt på regler. Alltså skulle inga undantagsregler ges för att någon väljer att inte delta på grund av kulturella eller religiösa skäl.

“Jag försöker hitta vägar runt det snarare om man säger. Oftast är det ju dansen eller simningen som det är, som det blir någonting kulturellt [...] Då försöker jag hitta, som till exempel, dans då. Nä, vi behöver inte dansa pardans för att kunna visa det momentet utan då kan vi göra det på ett annat sätt. Så det blir mer snarare individanpassning för vissa, vissa e för kulturella svårigheter kan jag ju inte säga [...] Men jag släpper inte på saker för att det är kulturellt, för att jag tycker också att det är en principalsak. Att man ska inte kunna välja bort vissa saker med eh, hänvisning till en religion. Därför att den svenska skolan är ju gjord för att alla ska få en likvärdig utbildning och då ska man ju ha den även om man har en annan kultur också. Så jag tänker inte plocka bort dansen eller dela det pojkar, flickor för att man skulle hävda det till någon kulturell skillnad eller ska inte vara så i vår kultur gör vi inte så för jag tycker det är viktigt att man lär sig samarbeta. Och just det med allas lika värde. Så nej jag tar inte hänsyn vid betygssättning, det gör jag inte. Men däremot försöker jag göra anpassningar för att få med alla [...]” (Lärare 5)

Lärarna samstämmer dock i att individanpassningar sker och att de möter sina elever utefter deras eventuella behov. De menar att de flesta situationer går att lösa. Alla lärarna skulle till exempel godkänna intyg från simskola om en elev inte simmar med klassen.

6. Diskussion

I denna sektion presenteras en analys av studiens resultat. Denna sektion presenterar även studiens diskussionsdel. För att underlätta läsningen av denna uppsats kommer syftet för denna studie presenteras igen.

Syftet med denna studie är att undersöka hur lärare inom idrott och hälsa förhåller sig till sina elevers kulturella och religiösa bakgrunder vid planeringen av lektionsupplägg och innehåll. Studien kommer även att undersöka lärares erfarenheter av detta och hur de anpassar undervisningen samt sätter betyg om en elev inte kan eller vill delta på något moment på grund av kulturella eller religiösa skäl.

6.1 Lärares erfarenhet

Inom denna sektion kommer analysen och diskussionen involvera denna studiens första frågeställning; Hur ser lärares erfarenhet ut av att planera och utföra undervisningen utifrån elevers kulturella och religiösa mångfald? För att enklare följa KASAM teorin så kommer denna sektion vara indelas inom begreppen; hanterbarhet, meningsfullhet och begriplighet.

Begriplighet

De intervjuade lärarnas upplevelse av att undervisa elever med varierande kulturell och religiös bakgrund var positiv. Deras positiva syn kom från att lärarna har lyckats få sina elever att arbeta tillsammans trots kultur och religion. Graden av begriplighet hos de undervisande lärarna var generellt hög. Lärarna förstod vilka typer av problem som skulle förekomma i undervisningen med vissa elever och de visste generellt hur de skulle gå tillväga för att försöka få med alla elever. Dock enligt lärarna uppstår det ofta problem inom undervisningen på grund av religiösa och kulturella ting. De moment som lärarna har haft problem med var framför allt simningen och dans. Under momentet simning så hade lärarna mest erfarenhet om att eleverna inte kan eller vill vara med och delta på grund av kultur och religion, dock så var kultur och religion ej de enda anledningarna för att elever inte ville vara med och delta. Majoriteten av lärare som vi har intervjuat har inte lyckats lösa sin problematik med simundervisning. Om det förekommer att elever inte kan eller vill vara med på simundervisningen har idrottslärarna erbjudit sina elever att de får simundervisning på en simskola. Trots att eleverna får möjligheten att uppnå kunskapskraven genom simskolan så upplever lärarna att flertal elever och deras föräldrar väljer att inte nyttja den möjligheten.

Pågrund av detta leder det till att eleverna inte uppfyller alla kunskapskrav inom idrott och hälsa, detta kommer diskuteras mer i sektion 6.2 Betygsättning.

Momentet dans har inte varit lika problematiskt som momentet simning, detta kan vara pågrund av att dans är generellt accepterat av alla kulturer. Inom dansen så lyfts två problem som lärare har fått anpassa sin lektion utefter, att dansa med det motsatta könet och att dansa pardans. Ingenstans inom kursplanen står det att eleverna måste dansa med det motsatta könet och kunna dansa pardans, så om det händer att eleverna inte kan delta dansen pågrund av dessa problem så har lärarna gjort kvika anpassningar inom sin planering av lektionsinnehåll. Liknande anpassningar har gjorts av lärare inom tidigare forskning (Jansson 2015 s.3).

Elevers omgivning som elever lever i påverkar deras deltagande. Enligt Imamen så det inte finnas någon problematik att elever med islamisk tro ska kunna delta i simningundervisningen, men ändå blir eleverna tillsagda att de inte kan delta. Föräldrarna spelar en stor roll för elevernas deltagande inom idrottsaktiviteter. Trots att de flesta vill vara med och delta på all undervisning så får de inte delta pågrund av att deras föräldrar eller omgivande släkt anser att det är fel. Detta kan vara pågrund av satta normer eller förväntningar som är satta på barn med viss kulturell och religiös bakgrund, vilket i sin tur leder till att eleverna får välja att hellre fokusera på sina studier istället för idrottsaktiviteter. Tidigare forskning har fått liknande resultat i sin studie om hur flickor fick anpassa sina idrottsaktiviteter, då flickorna hade en viss begränsning satta på dem att de var tvungna att högprestera inom skolan annars så fick de inte vara med och delta på idrottsaktiviteter inom och utanför skoltid (Hamzeh & Oliver 2012 s.330).

Inom lärarnas planering så var religiösa högtider inte i beaktning, dock så anpassade vissa av lärarna innehållet. Majoriteten av lärarna ansåg själva, exempelvis att fastan inte skulle ha alltför stor påverkan på deras undervisning så de valde att enbart använda sig av enkla anpassningar. Några lärare ansåg att religiösa högtider skall inte tas i beaktning för deras undervisning utom att elever fick själva bedöma och de skulle vara med på undervisningen eller inte, om de själva valde att inte vara med så fick de eleverna frånvaro samt så hade läraren inget underlag från den perioden som eleven eller eleverna fastade.

Hanterbarhet

Hanterbarhet inom läraryrket är när man som individ anser att man har tillräckliga resurser till att hantera samt utveckla olika situationer samt problematik som kan uppstå. De lärare som var intervjuade i denna studie hade en varierad bild om hur de gick tillväga med att undervisa för elever med varierande kulturell och religiös mångfald. Att undervisa för en varierad grupp medförde positiva samt negativa aspekter till lärarnas undervisning. Några av lärarna upplevde att det var väldigt positivt att eleverna fick mötas tillsammans och samverka inom ämnet idrott och hälsa, samtidigt som andra lärare upplevde att det medförde en del utmaningar när de skall utföra sina undervisning. Alla lärare som var intervjuade undervisade för elever inom grundskolan. När eleverna är i grundskolan så har de en skolplikt som ger dem möjligheten samt ansvaret att vara med och delta på all undervisning som erbjuds på en skolan.

Idrottslärares som undervisar för elever med kulturell och religiös mångfald spelar kön en väldigt stor roll för den upplevda hanterbarhet. För de elever som inte var med och deltog i idrottslärares undervisning var majoriteten flickor, speciellt flickor med kulturell och religiös bakgrund. Flickor med en religiös bakgrund hade en stigma över att de inte är kapabla till att prestera på samma nivå som de andra på undervisningen. Samt så blir deras kön ett "problem" när det kommer till dans och simundervisningen. Lärarna har försökt att motverka detta problem genom anpassningar, då lärarna har antingen sett till att flickorna får simma i mindre grupp med siminstruktör med samma kön för att se till att flickorna inte skall ha någon problematik att uppfylla kraven. Men hjälpen och möjligheter som har erbjudits har inte alltid blivit mottaget på ett positivt sätt varje gång.

Idrottslärare inom grundskolan har som uppdrag att se till att undervisa samt att finna anpassningar till elever vilket inte kan eller vill delta i undervisningen på grund av olika omständigheter, men om eleverna och deras föräldrar inte accepterar anpassningarna som är skapta av läraren för att se till att eleven klara av kursen så har läraren en kvarstående problematik hos de elever som inte kan eller vill vara med. Även i tidigare forskning så har det varit flickor som blir mest påverkade av kultur och religion i samband med idrott och hälsa samt sportaktiviteter (Alarmi 2013 s. 420).

När lärarnas planerade undervisning inte fungerade för alla elever så fanns det en aspekt som ökade lärarnas hanterbarhet var användning av externa resurser. Att ha möjligheten att rådfråga Imamen eller anlita att en siminstruktör har hjälp med de intervjuade lärarnas hanterbarhet. De har råd fler verktyg att arbeta med i form av information och externa resurser som kan leda till att fler av deras elever som inte vill vara med på den vanliga undervisningen.

Hur lärarna hanterar religiösa högtider var en fråga som var i beaktning. Några lärare ansåg att religiösa högtider skall inte tas i beaktning för deras undervisning utom att elever fick själva bedöma och de skulle vara med på undervisningen eller inte, om de själva valde att inte vara med så fick de eleverna frånvaro samt så hade läraren inget underlag från den perioden som eleven eller eleverna fastade. Dock så har tidigare forskning visat att under fasta så har eleverna inte samma välbefinnande som vanligt vilket leder till sämre prestation inom de praktiska och teoretiska delar inom idrott och hälsa (Johansson 2016 s. 95-96).

Meningsfullhet

Meningsfullhet inom lärarnas yrke innebär att de skall anpassa alla innehållet på lektionsinnehåll så att alla elever finner syfte samt motivation för att vara med och delta på undervisningen. Om elever inte exempelvis vara med på simundervisningen så kan lärarna anpassa så att de får med de flesta elever. De undervisande lärarna hade en hög grad av meningsfullhet i sin undervisning. De upplevde att det var främst en väldigt positiv del av undervisningen att kunna undervisa för elever med en varierad kulturell och religiös mångfald. Lärarna fann att det fanns ett viktigt syfte med att anpassa sig till elevers problematik i undervisning. Detta var för att se till att fler elever inte får för hög frånvaro samt så att de skulle uppfylla alla kunskapskrav inom idrott och hälsa.

De religiösa högtider togs inte till beaktning under lärarnas terminsplanering. Majoriteten av lärarna hade viljan samt möjligheten att tillämpa innehållet så att de elever som till exempel fastade kunde vara med på undervisningen. Att lärarna anpassar sitt innehåll visar en stor grad av meningsfullhet för att de upplever att det är viktigt att delta på de flesta undervisningstillfällen som erbjuds.

6.2 Betygsättning

Inom denna sektion kommer analysen och diskussionen involvera denna studiens andra frågeställning; Hur går lärare tillväga med betygsättning för elever som inte deltar i alla moment på grund av kulturella och religiösa skäl?

Begriplighet

De undervisande lärarna som var intervjuade hade en blandad upplevelse om att betygsättning kunde bli ett problem. De lärarna som ansåg att eleven skulle uppfylla alla krav hade fixat det genom att anpassa innehållet, däremot har de andra lärarna försökt att få igenom anpassningar har fortfarande problem med att få elever att uppfylla alla krav som ställs inom idrott och hälsan. Lärarna med problematik upplever att det är samma typer av elever som inte uppfyller kraven i deras undervisning. De anser att elever med kulturella och religiösa skäl samt flickor med samt utan någon speciell religiös tro har mestadels problem med att uppfylla kraven genom att de inte är med och deltar av olika anledningar, exempelvis ansträngning, interaktion med andra könet och klädsel. Lärarna ville få med alla elever men de upplevde att det fanns ett viss motstånd ifrån eleverna och deras föräldrar när de kom till utförandet av idrott och hälsa. Hur de skulle göra med betygsättning i slutet av årskurs 9 fanns som ett stort problem. Genom att utföra de speciella åtgärder samt kontaktar externa resurser för att lösa problemet så ansåg de lärarna att det inte fanns någon mer att göra. Lärarna ansåg att det inget skäl att anpassa kunskapskraven som vägrade att delta i undervisningen så det har uppstått att elever inte uppfyller alla krav i slutet av årskurs 9, vilket leder till att de får ett F i betyg. De undervisande lärarna har en hög form av begriplighet när det kommer till betyg sättandet av sina elever. Att elever inte väljer att delta på undervisningen innan och efter diskussion så finns det inte så mycket mer vad lärarna kunde göra.

Hanterbarhet

Hanterbarheten hos de undervisande lärarna var av en hög grad. De själva ansåg att de hade tillräckligt mycket resurser för att kunna utföra sin undervisning samt de kände att de hade möjligheten att kontakta externa resurser för att kunna möjliggöra sin undervisning. När det väl tid för betygsättning så fanns det fortfarande vissa elever som inte har uppfyllt kraven inom idrott och hälsa. Lärarna har i de fallen kontaktat föräldrar till de elever som inte uppfyller kraven och då diskuterar hur pass de skall gå tillväga för att möjliggöra så att eleven skall få ett fullständigt betyg inom idrott och hälsa. Kontakten med föräldrarna var en stor faktor kring om eleven skulle klara av ämnet. Föräldrarna antingen underlätta för läraren så

eleven var med deltog undervisningen eller så var föräldern själva problematiken till att eleven inte fick eller kunde var med. Utöver att kontakta föräldrar så har flertal av lärarna i kontakt med externa simlärare som möjliggjorde simundervisningen. Vissa av eleverna som lärarna hade ville inte att de skulle simma framför den läraren så då överlämnades ansvaret för undervisning samt bedömning av eleven simförmåga till simläraren. Liknande anpassningar har även lyfts upp i tidigare forskning inom ämnet av elevers kulturella och religiösa mångfald (Jansson 2015 s.3). Att skolor har ekonomin samt kontakter har väldigt stor betydelse för en hög hanterbarhet hos undervisande lärare för att de möjliggör att så många elever som är villiga att delta kan få ett fullständigt betyg inom idrott och hälsa, dock så finns det fortfarande elever som väljer att inte acceptera erbjuda anpassningar vilket leder till att de inte uppfyller alla krav inom idrott och hälsa vilket leder till att de inte klara av kursen.

Meningsfullhet

Del av en lärares arbete är att se till att eleverna klara av kunskapskraven och dess kriterier. De intervjuade lärarna hade en hög meningsfullhet inom sitt arbete. De upplevde att det fanns en viss mening om att få med alla elever i sin undervisning. För att se till att eleverna skulle klara av alla kunskapskrav men självklart så fanns det elever som inte klara av med ställda kraven på grund av olika anledningar som kunde kopplas till kulturella och religiösa skäl samt andra anledningar. När det väl kom till betygsättning så hade lärarna kontinuerligt anpassat innehållet samt kontaktat annan personal inom och utanför skolan för att söka tillvägagångssätt för att se till så att eleverna skulle lyckas. Trots lärarnas hårda arbete med anpassning så fanns det fortfarande elever som inte accepterade de erbjudande om att klara av kursen idrott och hälsa. Trots att alla elever inte klarar av kursen idrott och hälsa, upplever lärarna fortfarande en hög grad av meningsfullhet när det kom till undervisningen och betygsättningen för att de vet om att de har gjort sitt yttersta för att se till att alla elever skall kunna finna motivation och vara med och delta på undervisningen.

7. Slutsats

Efter att arbetet med att intervjua om hur deras erfarenhet om att undervisa för elever med varierande kulturell och religiös mångfald så har lärarna generellt haft en väldigt positiv syn på att undervisa för elever med en varierad kulturellt och religiös bakgrund. Dock så har vissa av lärarna upplevt att de har uppstått utmaningar kring dans, fastan och simundervisningen. De lärarna undervisande lärarna upplevde att dessa utmaningar som uppstod inte var något

problem för att de upplevde att problemen var generellt enkelt att lösa men lösningarna var inte alltid uppskattade eller väl mottagna av eleverna och deras föräldrar. De undervisande lärarna anpassar undervisningen så att alla deras elever kan vara med och delta om eleverna då väljer att utesluta sig själv från den undervisningen så har det resulterat i att elever inte får ett godkänt betyg inom idrott och hälsa. Denna studie intervjuade enbart 5 styckna lärare inom idrott och hälsa och det skulle vara intressant hur pass man skulle kunna utveckla studie samt hur man skulle gå tillväga för att undersöka hur fler lärare har upplevt att undervisa för elever med kulturell och religiös mångfald, fler tankar presenteras inom sektion 8.2 Idéer of framtida forskning

8. Metoddiskussion & framtida forskning

Denna sektion kommer täcka en metoddiskussion samt idéer om framtida forskning om kultur och religion inom ämnet idrott och hälsa.

8.1 Metoddiskussion

Eventuell problematik som kunde ha uppstå i denna studie är att inte finna lärare som är villiga att ställa upp på intervjuer. Att använda intervju som insamlingsmetod kan medföra risken för misstolkning av respondenten. De intervjuade kan ge falska svar eller svar som de tror förväntas ges av dem. Eftersom studien undersöker förhållanden mellan religion och skola kan det uppfattas som etiskt känsligt av respondenten vilket kan resultera i att svaret bli kort och mindre personligt.

En svårighet jag har stött på var att finna relevant existerande forskning i ämnet. Det finns en mängd forskning om elever och deras religion kopplat till skolan men forskning på hur lärare anpassar sin undervisning till elevernas kulturella och religiösa mångfald är näst intill icke befintlig.

8.2 Framtida forskning

Idéer om framtida forskning är primärt fokuserat lärarnas perspektiv. På grund av att det inte finns alltför mycket forskning inom hur undervisande lärare arbetar med att planera samt anpassa sin undervisning för elever med varierande kulturell och religiös bakgrund. Det skulle vara intressant att fler lärare blev intervjuade om vad de hade för slags tillvägagångssätt för att planera, anpassa samt utföra sin undervisning. Ännu en idé om hur man gå tillväga för att intervjua fler är att man fokuserar på elever, vilket är intressant för att se hur eleverna på olika

skolor i Stockholmsområdet upplever undervisningen bland elever med kulturell och religiös bakgrund. För att utveckla detta skulle en intervju på lärare och elever på samma skola för att se hur pass bådars erfarenheter överensstämmer. Intervjuer är ett bra sätt för att samla in data för kvalitativ forskning men om man vill utöka urvalet så skulle man även kunna utforma en enkätundersökning som undersöker samma hur pass lärare och deras elever upplever undervisningen för elever med varierande kulturell och religiös bakgrund.

Käll- och litteraturförteckning

Alamri, A.A., 2013. Participation of Muslim Female Students in Sporting Activities in Australian Public High Schools: The Impact of Religion. *Journal of Muslim Minority Affairs*, 33(3), ss.418–429.

Antonovsky, A. et al., 1991. *Hälsans mysterium*, Stockholm: Natur och kultur.

Hamzeh, M. & Oliver, K.L., 2012. "Because I Am Muslim, I Cannot Wear a Swimsuit": Muslim Girls Negotiate Participation Opportunities for Physical Activity. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 83(2), pp.330–339.

Hassmén, Nathalie & Hassmén, Peter (2008). *Idrottsvetenskapliga forskningsmetoder*. 1. uppl. Stockholm: SISU idrottsböcker

Jansson, K. (2015). *Religion, etnicitet och genus i skolämnet idrott och hälsa*. Presented at the Svensk förening för beteende- och samhällsvetenskaplig idrottsforskning (SVEBI) årliga konferens, Växjö, Sverige, 11-12 november, 2015.

Johansson, T., 2008. Schooling, religion, youth and everyday life ; learning processes in an independent Muslim school environment. *Young*, 16, ss.373–391.

Johansson, K (2016) *Religion and physical education: does it affect Muslim boys?*
<http://proxy01.qih.se:2176/resolve?urn=urn:nbn:se:oru:diva-69878> [2019-10-29]

Skolverket (2011) *Läroplan i grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. *Skolplikt och rätt till utbildning* 2011. Stockholm: Skolverket

Strandbu, Åse, 2005. Identity, embodied culture and physical exercise: Stories from Muslim girls in Oslo with immigrant backgrounds. *Young*, 13(1), pp.27–45.

Thedin-Jacobsson, Britta (2007). Att undervisa i hälsa. I *Idrottsdidaktiska Utmaningar* (red) Larsson, Håkan & Meckbach, Jane. Stockholm: Liber

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Elanders Gotab

Ödman, P.-J., 2007. *Tolkning, förståelse, vetande : hermeneutik i teori och praktik 2.*, [omarb.] uppl., Stockholm: Norstedts akademiska förlag.

Bilaga 1 - Käll- och litteratursökning

I bilagan Litteratursökning ska du återge de sökningar du har gjort för att hitta tidigare forskning inom ditt ämnesområde. Se Uppsatsguiden för exempel på hur bilagan kan fyllas i.

Syfte och frågeställningar:

Syfte:

Syftet med denna studie är att undersöka hur lärare inom Idrott och hälsa förhåller sig till sina elevers kulturella och religiösa bakgrunder vid planeringen av lektionsupplägg och innehåll. Studien kommer även att undersöka lärares erfarenheter av detta och hur de sätter betyg om en elev inte kan delta på något moment på grund av kulturella eller religiösa skäl.

Frågeställningar:

Hur ser lärares erfarenhet ut av att planera undervisningen utifrån elevers kulturella och religiösa mångfald?

Hur går lärare tillväga med betygsättning för elever som inte deltar i alla moment på grund av kulturella och religiösa skäl?

Vilka sökord har du använt?

Ämnesord och synonymer svenska	Ämnesord och synonymer engelska
Idrottslärare, idrott och hälsa, religion och kultur	Physical education, religion and culture

Var och hur har du sökt?

Databaser och andra källor	Sökkombination
Google scholar GIHs bibliotek Södertörns högskolas bibliotek	Idrottslärare+religion+kultur Idrott och hälsa + religion + kultur Physical education + religion Physical education + culture

Kommentarer

--

Bilaga 2 Intervjuguide

Frågeställningar: Hur ser lärares erfarenhet ut av att planera undervisningen utifrån elevers kulturella och religiösa mångfald?

Hur går lärare tillväga med betygsättning för elever som inte deltar i alla moment på grund av kulturella och religiösa skäl?

Presentera oss för respondent

Informera respondenten om dem etiska överväganden

Frågor:

1. Vad har du för erfarenhet av att undervisa grupper med kulturell och religiös spridning?

1 a Har det hänt att elever inte har kunnat eller velat delta vid något moment pga detta? Vilket eller vilka moment har det varit?

1 b Hur har du bemött det, gått tillväga för att kunna inkludera eleven?

1 c Vilka externa kontakter kan du behöva rådgöra med eller samordna med för att bemöta alla elevers olika behov?

2. Hur tar du hänsyn till religiösa högtider och gruppers kulturella och religiösa mångfald vid terminsplanering?
3. Hur fungerar betygssättningen när elever missar kunskapskrav av kulturella eller religiösa skäl.

Bilaga 3 Brev till potentiella intervjupersoner

Hej xxx.

Jag heter Marcus Sande. Jag går mitt 5e år på Ämneslärarprogrammet på Gymnastik och Idrottshögskolan (GIH). Jag håller på och skriver mitt examensarbete som handlar om lärares (inom ämnet Idrott och hälsa) erfarenheter av att undervisa grupper med kulturell och religiös mångfald. Jag undrar om det finns möjlighet för oss att intervjua er om hur ni arbetar med detta. Mitt arbete följer forskningsrådets etiska överväganden, så all information från intervjun är anonym och kondensfiellt. Om ni är vet av att ni har jobbat med detta och vill bli intervjuade så kontakta mig gärna via informationen nedan.

Tack för eran tid.

Med vänliga hälsningar

Marcus Sande

Telefon: 0704580284

Mailadress: marcus.sande@student.gih.se